

به صنعت نساجی بی توجهی می شود

دکتر امین مقدم - عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران و مدیرعامل نساجی زرباف امین

اشاره:

صنعت نساجی را نمی توان نادیده گرفت؛ این شاید مهم ترین بخش از گفته های امین مقدم، از فعالان صنعت نساجی و مدیرعامل کارخانه نساجی زرباف امین باشد. او به ظرفیت های این صنعت باور دارد و معتقد است که با اصلاح رویه ها، این صنعت می تواند به دوره طلایی برسد. مقدم؛ صنعت نساجی ایران را با صنعت ترکیه مقایسه می کند و در پی اصلاح ساختارها و رویه هایی است که به حمایت از تولید منجر شود. ادامه این گفت و گور را بخوانید.

مالی، گرانی مواد اولیه، محدودیت های انرژی و غیره روبرو هستند، با کم لطفی دولتمردان و عدم استقبال مصرف کنندگان نیز دست و پنجه نرم می کنند و با اینکه طی سال های گذشته پیشرفت های قابل توجهی داشته اند اما همچنان مورد بی مهری قرار دارند.

کل صادرات کشور ما در سال گذشته، ۷۸۰ میلیون دلار بوده است در حالی که ۵ ماهه ابتدای امسال، ترکیه ۶ میلیارد دلار صادرات داشته است.

همچنین این کشور برنامه ریزی کرده که تا ۵ سال آینده، صادرات خود را به ۳۸ میلیارد دلار افزایش دهد. این در حالی است که کل صادرات ترکیه که نفت هم ندارد، ۲۵۴ میلیارد دلار بوده است، در صورتی که کل صادرات غیر نفتی کشور ما به ۶۰ میلیارد دلار هم نرسیده است. ب

نابراین اگر چه ترکیه هم با تورم خیلی بالا، دست و پنجه نرم می کند، اما توانسته بدون نفت در صناعی همچون نساجی قدرت ایجاد کند.

نکته مهم دیگر اینکه ارزش سالانه بازار نساجی و پوشاک در دنیا ۱۸۰۰ میلیارد دلار است در حالی که گردش مالی پوشاک و نساجی در کشور ما تنها ۹ میلیارد دلار است؛ یعنی ۰/۶ درصد دنیا. چنین آماری برای کشوری که دارای پتانسیل های قابل توجهی در حوزه نفت و پتروشیمی است و نیروهای جوان و مستعدی دارد، تاسف آور است.

۴ وضعیت امروز صنعت نساجی را چگونه توصیف می کنید؟

صنعت نساجی صنعتی نیست که بتوان آن را نادیده گرفت یا از ارزش آفرینی قابل توجه آن در اقتصاد صرف نظر کرد، اما متأسفانه این صنعت که با سرمایه خیلی کم، ارزش افزوده بالایی را ایجاد می کند، در کشور ما دیده نمی شود. آن هم در شرایطی که کشوری مثل ترکیه با تمرکز بر صنعت نساجی و پوشاک، هر روز رکورد های جدیدی از جذب مشتری در این حوزه را ثبت می کند و برای چندین سال آینده خود نیز برنامه ریزی اساسی انجام داده است.

در حال حاضر صنعتگران حوزه نساجی علی رغم اینکه همچون دیگر صنعتگران با مشکلات تامین

۴ مهمترین مشکلات صنعت نساجی از نظر شما کدام است؟

مشکلات صنعت نساجی را به سه بخش دسته بندی کرده ام. نخست بحث اشتغال زایی و اشتغال آفرینی است که البته تنها صنعت نساجی نیست و معضل کل کشور است.

در حال حاضر برخی جوان های کشور ما تصور می کنند اگر در زمینه شغل های زودبازده فعالیت کنند و وقت خود را در حوزه هایی مثل تولید صرف نکنند، می توانند در کوتاه مدت درآمد مناسبی داشته باشند و

برای زندگی آینده خود برنامه‌ریزی کنند در حالی که واقعیت این نیست.

اگر صنعت کشور ما قوی باشد، اقتصاد کشور رشد می‌کند و کیفیت و رفاه زندگی مردم نیز افزایش پیدا می‌کند.

موضوع دوم مرتبط با سرمایه‌گذاری مستقیم در کشور است که در حال حاضر رشد آن رو به منفی شدن رفته است. این در حالی است که موضوع سرمایه‌گذاری حتی از بحث‌های اشتغال‌زایی نیز اهمیت بیشتری دارد.

موضوع سوم بحث صادرات است که کمتر به آن توجه می‌شود و در ارتباط با صنعت نساجی نیز با اینکه پتانسیل‌های قابل توجهی وجود دارد اما به این قابلیت توجه چندانی نمی‌شود.

۴ هرچند صنعت نساجی از نگاه دولت

مغفول مانده، اما کارشناسان همواره از این صنعت به عنوان صنعتی که می‌تواند با کمترین سرمایه، اشتغال‌زایی بالایی داشته باشد و بالاترین ارزش افزوده را نیز ایجاد کند یاد می‌کنند. شما چگونه فکر می‌کنید؟

بر اساس آمارها، حدوداً یک میلیون شغل مستقیم در صنعت نساجی وجود دارد که اگر اصناف و فروشندگان پوشاک را نیز به آن اضافه کنیم، بیش از ۲ میلیون نفر در صنعت نساجی فعالیت می‌کنند.

این در حالی است که اگر اشتغال مربوط به فرش ماشینی را نیز به این آمار اضافه کنیم، به آمار اشتغال‌زایی در این حوزه افزوده می‌شود.

بر همین اساس کشورهای دیگر از این نقطه قوت صنعت نساجی استفاده می‌کنند و با سرمایه‌گذاری در این حوزه علاوه بر اشتغال‌آفرینی، قدرت آفرینی می‌کنند.

از جمله این کشورها می‌توان به ترکیه و بنگلادش اشاره کرد که به عنوان مثال رشد ناخالص ملی ترکیه به بالای ۸ درصد افزایش یافته است و این کشور با تکیه بر صنعت نساجی در جهان قدرت پیدا کرده است.

نکته قابل توجه اینکه هر فرد برای ورود به صنعت نساجی به سرمایه ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومانی نیاز دارد. اما به عنوان مثال برای ایجاد یک شرکت

پتروشیمی، یک میلیون دلار باید سرمایه‌گذاری شود. این در حالی است که یک صنعت مادر مثل نساجی با سرمایه‌گذاری کم اما اشتغال‌آفرینی بالا، به دلایل مختلف مغفول مانده است.

۴ با توجه به اینکه نهاده‌های تولید روز

به روز گران‌تر می‌شود، صاحبان بنگاه‌های تولیدی از جمله خود شما در حال حاضر با چه شرایطی مواجه هستید؟

ما در کشوری زندگی می‌کنیم که دارای منابع طبیعی و معدنی قابل توجهی است و به لحاظ منابع گازی، دومین کشور بعد از روسیه در جهان هستیم اما با وجود این، مواد اولیه مورد نیاز صنایع نساجی به سختی تامین می‌شود.

بیش از ۵۰ درصد تولیدات شرکت‌های نساجی وابسته به شرکت‌های نفتی و پتروشیمی ایران است اما نکته قابل تامل این است که ما مواد اولیه مورد نیاز خود را که وابسته به شرکت‌های نفتی و پتروشیمی ایران است، از قیمت‌های جهانی گران‌تر خریداری می‌کنیم. شاید برای شما عجیب باشد اما به عنوان مثال تهیه نخ از خارج کشور برای ما ارزان‌تر از تامین داخل تمام می‌شود.

بنابراین در حال حاضر شاهد این هستیم که برخی کارخانه‌ها به جای اینکه مواد اولیه خود را از داخل خریداری کنند، از خارج وارد می‌کنند. در حالی که با این رویه، کارخانه ریسندگی نخ نمی‌تواند تولید کند چرا که ناچار است از پتروشیمی الیاف خریداری

با اینکه لباس‌های ما، پرده‌ها و پارچه‌های رومبلی منازل همگی تولیدات صنعت نساجی هستند اما متأسفانه یکی از بزرگ‌ترین مشکلات این صنعت این است که دیده نمی‌شود.

از طرفی وقتی صنعتی دیده نمی‌شود، مطمئناً سرمایه‌گذاری، اشتغال‌آفرینی و اشتغال‌زایی در این صنعت نیز کاهش پیدا می‌کند. از سوی دیگر وقتی سرمایه‌گذاری انجام نشود، نوسازی در حوزه ماشین‌آلات نیز صورت نمی‌گیرد و ماشین‌های به‌روز تولید نمی‌شود و در نهایت صادرات نیز به مشکل می‌خورد. اما اوضاع وقتی بحرانی‌تر می‌شود که نتیجه تمامی این چالش‌ها به ورشکستگی کارخانه‌ها منتهی می‌شود.

۴ سرمایه منفی در صنعت نساجی چه

تبعاتی دارد؟

از دست رفتن سرمایه‌ها و رشد منفی سرمایه‌گذاری به این دلیل است که ما نمی‌توانیم برای سرمایه‌گذاران داخلی و سرمایه‌گذارانی که به کشور ما می‌آیند، انگیزه ایجاد کنیم. در این میان بحث بوروکراسی‌های اداری، ضمانت‌نامه‌ها و امنیت سرمایه‌گذاری از دیگر مسائلی

کند و با قیمت جهانی بالاتر تولید کند. بنابراین فرد کارخانه‌دار، رنگرز یا بافنده به دلیل اینکه باید اقتصادی فکر کند و از پس حقوق پرسنل و هزینه‌های مالیاتی نیز برآید، به دنبال خرید نخ ارزان‌تر یا به طور کلی مواد اولیه با قیمت مناسب‌تر است. نکته قابل توجه اینکه این زنجیره در هر قسمت که ضعیف شود، عملاً بستر سرمایه‌گذاری نیز در کل صنعت ضعیف خواهد شد.

۴ برای توسعه صنعت نساجی و پوشاک چه باید کرد؟

ایران به دلیل داشتن منابع گازی و تولیدات نساجی، بستر مناسبی برای صادرات محسوب می‌شود و ما باید با جلوگیری از صادرات کالاهای خام، محصول و ارزش افزوده ایجاد کنیم.

در حوزه پتروشیمی توقع داریم عملاً صادرات کالای خام نداشته باشیم و این کالاها را به موادی تبدیل کنیم که می‌تواند برای اقتصاد کشور ارزش افزوده ایجاد کند.

موضوع دوم بحث قاچاق و واردات بی‌رویه است. هرچند دو عامل افزایش نرخ ارز و افزایش کیفیت کالاهای ایرانی نسبت به گذشته باعث شده که در این زمینه مقابله انجام شود و قاچاق کمتر، اما باید بپذیریم همچنان کالای قاچاق وارد کشور می‌شود. این در حالی است که مقابله با قاچاق وظیفه دولت است و به بخش خصوصی ارتباطی ندارد، چراکه عملاً نمی‌توانیم مرزهای کشور را کنترل کنیم و جلوی واردات را بگیریم.

موضوع سوم هماهنگی در قیمت‌گذاری در ارتباط با مواد اولیه و مورد نیاز صنعت نساجی در بورس است. در این زمینه دولت باید از بخش خصوصی کمک بگیرد تا این هماهنگی ایجاد شود.

موضوع چهارم به بحث همکاری و همراهی بخش‌های خصوصی با بخش دولتی اختصاص دارد. دولت باید از بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی به عنوان مشاوران قوی کمک بگیرد. این در حالی است که اگر کمک نگیرد، تصمیمات نسنجیده‌ای اخذ می‌کند که کشور را از دستیابی به اهداف توسعه‌ای دور می‌کند.

۴ به نظر شما برای افزایش کیفیت تولید داخل و حضور پررنگ در بازارهای جهانی، تولیدکنندگان چه وظایفی دارند؟

تمرکز بر بخش طراحی و مد یکی از مهمترین اولویتهای تولیدکنندگان پوشاک به عنوان لوکوموتیو صنعت نساجی است.

اگرچه در راستای حمایت از تولیدکنندگان پوشاک، ممنوعیت واردات پوشاک اجرایی شده است اما این اقدام از جهات دیگر برای تولید کشور خطر دارد. چرا که ما تولیدات خود را به‌روز نمی‌کنیم و شاید این‌طور تصور کنیم که هرچه تولید کنیم، مردم خریداری می‌کنند اما شما به عنوان مصرف‌کننده تمایل دارید که کالای باکیفیت خریداری کنید.

البته باید این واقعیت را هم مد نظر داشت که تولیدات پوشاک کشور ما نسبت به گذشته پیشرفت زیادی داشته است، اما همچنان باید در این زمینه کار انجام شود تا مردم اطمینان بیشتری نسبت به تولیدات داخلی پیدا کنند و با رضایت قلبی، جنس مورد نیاز خود را خریداری کنند.

بنابراین تولیدکنندگان پوشاک برای اینکه به مصرف‌کننده احترام بگذارند باید کیفیت محصولات خود را بالا ببرند تا مردم مشتری آنها بشوند و اگر یک بار از یک برند و مجموعه خریدی انجام دادند، بار دیگر سراغ آن برند.

منبع: آینده‌نگر

از طرفی بحث فرهنگ‌سازی و مصرف کالای ایرانی در این حوزه اهمیت زیادی دارد. مردم ما نباید برای خرید کالای ایرانی احساس اجبار کنند، بلکه باید با علاقه و میل باطنی نسبت به این کار اقدام کنند. در واقع باید کالای ایرانی را دوست داشته باشیم و با عشق خریداری کنیم که جوان ایرانی بیکار نشود. در مرحله بعدی این انرژی به کسی که در این شرایط بحرانی اقتصاد در حوزه تولید فعالیت می‌کند، منتقل می‌شود و این رفتار مردم و حمایت آنها از کالای ایرانی اجازه می‌دهد که صنعت رشد کند.

از طرفی آنچه مهم است اینکه دولت باید عرضه و تقاضا را به سطح منطقی برساند. همچنین باید این موضوعات را ریشه‌یابی کند که چرا مواد اولیه گران‌تر از نرخ بازارهای جهانی به تولیدکننده می‌رسد.

بحث عرضه و تقاضا در همه‌جای دنیا منطقی و بر اساس اصول مشخص است. در واقع این‌طور نیست که تولیدکننده مواد اولیه خود را گران‌تر از بازارهای جهانی خریداری کند و بعد بتواند کالایی با کیفیت مناسب و نرخ رقابتی تولید کند که در بازارهای جهانی حرفی برای گفتن داشته باشد.

این در حالی است که وقتی مواد اولیه یک صنعت از سوی منابع تامین‌کننده داخلی با نرخی بالاتر از قیمت جهانی به فروش می‌رسد، بستر سرمایه‌گذاری در آن صنعت نیز نامفهوم است و سرمایه‌گذاران رغبتی به آن حوزه نشان نمی‌دهند.